

**Dictamen
sobre el
Pla d'actuació Municipal
2016-2019**

Consell Econòmic i Social
de Barcelona

Dictamen sobre el Pla d'actuació municipal 2016-2019

D'acord amb les competències atribuïdes al **Consell Econòmic i Social de Barcelona** en els seus estatuts, aprovats pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona del 22 de desembre de 2004, amb tramitació i estudi previs fets per la **Comissió de Treball** i la **Comissió Executiva** a l'empara dels articles 34 i 24, el Ple del CESB, reunit en sessió ordinària celebrada el 23 de juny de 2016, de conformitat amb el procediment previst a l'article 22, emet el següent dictamen:

1. Antecedents

La presentació del document base del Pla d'actuació municipal 2016-2019 a càrrec del cap de Gabinet de la Regidoria de Presidència, Lluís Basteiro, va tenir lloc el dia 15 de març del 2016 a la Comissió Executiva i de Fiscalitat Pressupostos del CESB.

Els documents posats a disposició de tots els membres del **CESB** són els següents:

- *Document base del Programa d'actuació municipal 2016-2019: 73 barris, una Barcelona.*
- *Document sobre el procés participatiu per a l'elaboració del PAM i dels Programes d'actuació dels districtes (PAD) 2016-2019.*

2. Introducció

L'estratègia política del govern municipal per a l'actual mandat s'emmarca en un context de crisi econòmica, iniciada el 2008 amb l'esclat de la bombolla immobiliària, que ha posat en evidència el model socioeconòmic que havia determinat el tipus de desenvolupament de la ciutat. Durant aquests vuit anys, les desigualtats dins la ciutat han augmentat de manera notable.

En un món global, on les fronteres esdevenen cada vegada més difuses i el paper de molts estats queda diluït, les ciutats apareixen com un espai fonamental on defensar els drets humans més bàsics,¹ essencials per aconseguir una ciutat inclusiva, participativa i sostenible.

El govern municipal es compromet a treballar perquè tothom pugui viure dignament i alhora participar en la transformació de la ciutat cap a un desenvolupament socioeconòmic, cultural i tecnològic que afavoreixi la igualtat de gènere i la lluita contra la contaminació i el canvi climàtic presentant mesures que afrontin el repte de la desigualtat en totes les esferes de la vida ciutadana, de manera estructural i conjuntural.

Dins d'aquesta estratègia s'inclouen instruments, com el Pla de barris, dotat amb 150 milions d'euros, que impulsarà mesures de dinamització econòmica, promoció de la cohesió social i l'apoderament ciutadà, especialment en aquells barris de la ciutat que més ho requereixen.

---

¹ El document del PAM cita com a més rellevants el dret a l'educació, a la cultura i a una sanitat pública i de qualitat; el dret a la llibertat de moviment i d'expressió i a la llibertat sexual i religiosa; el dret al verd urbà i a espais públics inclusius i diversos; el dret a l'aigua, a una mobilitat sostenible i assequible, al lleure, a l'esport i al descans; el dret a una ocupació digna; el dret a viure lliure dels abusos de la contaminació acústica o visual; el dret a la seguretat i a una convivència intercultural i respectuosa, i el dret a participar en la definició de les prioritats pressupostàries.

3. PAM: procés participatiu i contingut

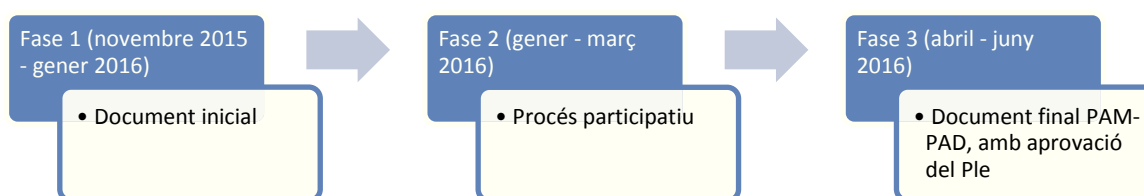
3.1 Procés participatiu

L'equip de govern, des de la Regidoria de Presidència, va iniciar l'elaboració del PAM 2016-2019 l'octubre de 2015, amb el títol: *73 barris, una Barcelona: cap a la ciutat dels drets i les oportunitats*. La redacció del document va acabar al final de desembre i es va posar a disposició de la ciutadania a la pàgina web de l'Ajuntament. A mitjan gener va començar el període de participació, en el qual més de 10.000 persones han fet arribar les seves propostes. Aquest procés ha recollit més de 10.000 propostes, 160.000 suports i 12.000 comentaris mitjançant un model que va fer 400 cites presencials de debat i discussió col·lectiva i, d'altra banda, la participació digital que permetia votar i comentar les mesures proposades. En els dos casos s'han pogut proposar actuacions i objectius i compartir-los a les xarxes.

La fase de participació va acabar el 8 d'abril del 2016 i tot seguit es va iniciar la sistematització i agrupació de les iniciatives de la ciutadania per vincular-les a les actuacions proposades pel govern municipal.

El dia 27 de maig, els serveis tècnics municipals van avaluar el procés, la plataforma digital, l'abordatge conjunt del PAM i els PAD, els debats interns protagonitzats per la plantilla municipal, la implicació dels districtes i dels sectors en l'organització del procés i el suport d'empreses externes per dinamitzar la participació. També van considerar que el procés va ser massa breu i van detectar una falta de contingut en els debats a causa de la manca de temps per preparar-los i de mitjans per encoratjar la gent que no participa mai en els assumptes de la ciutat.

El PAM es presentarà al Ple municipal del mes de juliol.

3.2 Contingut

En la primera part del PAM es fa una diagnosi de la situació de la ciutat i una posterior definició dels reptes que viurà Barcelona, dins dels quals el principal és l'augment de les desigualtats. Per al govern municipal, tots aquells elements que no afavoreixen la inclusió, l'equitat o la sostenibilitat han de ser àmbits preferents de treball del PAM.

Les polítiques municipals han de fer front a les situacions d'iniquitat en l'educació i el coneixement, a les desigualtats en l'accés a l'habitatge o als serveis sanitaris, i prestar especial atenció a les persones amb diversitat funcional, dones, infants, gent gran, persones immigrants, jovent i persones desocupades, ja que són els col·lectius més vulnerables.

Totes aquestes desigualtats tenen una distribució territorial heterogènia i fan que el mapa de les desigualtats de Barcelona s'hagi incrementat respecte a fa vuit anys. Per exemple, avui, la renda familiar disponible a Pedralbes és 7,25 vegades la de Trinitat Nova, mentre que la diferència d'esperança de vida és d'11 anys entre les veïnes i veïns de Pedralbes i de Torre Baró.

És per això que, d'acord amb l'actual distribució territorial de desigualtats, el govern municipal aposta per desplegar les actuacions del PAM tenint en compte totes les esferes de la vida de les persones i esmerçar esforços especialment als barris que es concentren a l'eix del Besòs, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i els barris de muntanya de la ciutat.

En segon lloc, el PAM defineix el marc pressupostari que determina els recursos que l'Ajuntament destinarà a fer front als reptes definits anteriorment. Les previsions pressupostàries pel període 2016-2019 són les següents:

INGRESSOS	Corrents	Impostos locals	S'estima el manteniment de la recaptació dels impostos locals durant tot el període. Es preveu un creixement anual de la recaptació de l'IBI del 2,5%.
		Participació en els ingressos de l'Estat	S'estima que creixerà anualment en la mateixa proporció que el PIB real.
		Taxes, ingressos patrimonials i altres ingressos	Es preveu que creixeran al mateix ritme que l'IPC previst per al període 2017-2019.
		Altres transferències corrents	Excepte les derivades de l'FCF, es mantindran estables tot el període.
		Ingressos per venda d'inversions reals	S'estima l'obtenció de 0,5 milions d'euros d'ingressos anualment.
	De capital	Transferències de capital	S'estima l'obtenció d'uns ingressos finalistes constants de 10 milions d'euros anuals.

DESPESES	Corrents	Despeses de personal	Augment de l'1% lineal per a actualitzacions salarials.
		Despeses de béns i serveis	Un cop conegut l'import destinat als capítols I, III i al Fons de contingència, s'establirà el de les despeses de béns i serveis.
		Despeses financeres	Basades en l'estructura del deute previst i un cost mitjà del deute del 2,5% per als anys 2016 i 2017.
		Transferències corrents	Un cop conegut l'import destinat als capítols I, III i al Fons de contingència, s'establirà el de les transferències corrents.
		Fons de contingència (decisió política voluntària)	Previsió d'un fons de contingència estable de 8,8 milions d'euros anuals durant tot el període.
	De capital	Inversions	Són resultat dels estalvis bruts que s'estima que es generaran al llarg del període, més l'estimació dels ingressos de capital previstos i menys l'import necessari per al compliment de la Regla de despesa. L'objectiu és un estalvi brut del 15%.
		Transferències de capital	

El PAM defineix una previsió d'inversions d'entre 1.200 i 1.600 milions d'euros en els quatre anys de durada del programa :

	2016	2017	2018	2019	Total
Inversió prevista en el marc pressupostari 2016-2019	305.747	293.247	296.909	305.562	1.201.465
Superàvit generat per restriccions regles fiscals (CNF prevista)	98.472	115.839	125.180	119.374	458.865
Capacitat màxima d'inversió	404.219	409.086	422.089	424.936	1.660.330

El PAM es complementa amb els programes d'actuació dels districtes (PAD), que segueixen un esquema similar, tot i que hi ha línies estratègiques que pot ser que els districtes no tinguin. Els PAD inclouen unes 1.000 actuacions, la majoria de les quals han sorgits dels processos participatius previs i han de ser aprovades als consells de cada districte.

Finalment, inclou l'apartat de propostes i polítiques, que s'articula en cinc eixos. Cadascun d'aquests eixos té grans objectius que es materialitzen en 29 línies estratègiques, les quals es desenvolupen en 330 actuacions i apliquen una perspectiva d'equitat i inclusió transversal per donar resposta a l'augment de les desigualtats. Aquests eixos i les seves respectives línies estratègiques són els següents:

Eix 1. Una Barcelona diversa que asseguri el bon viure

- A) *Justícia social*, creant mecanismes que permetin garantir el dret a una ocupació i a un salari, el dret a una protecció social, a l'habitatge, a l'educació, a la salut i a una alimentació adequada, sobretot als col·lectius més vulnerables.
- B) *Garantir l'autonomia personal* i la plena igualtat d'oportunitats a les persones dependents o amb diversitat funcional.
- C) *Educació i coneixement al llarg de tota la vida*. Barcelona requereix més i millors recursos públics per tal que tothom –des dels 0 anys– tingui accés a una educació de titularitat pública, de qualitat i amb una oferta diversificada; la possibilitat d'accedir a formació professional per optar a llocs de treball dignes i que els joves que ni estudien ni treballen disposin de vies d'inclusió educativa i social efectives.
- D) *Equitat de gènere i diversitat sexual*. La desigualtat de gènere es tradueix en índexs de violència elevats envers les dones, en una feminització de la pobresa i en la manca de distribució equitativa del poder i dels llocs de decisió. És per això que cal promoure la participació de les dones en els espais públics i de presa de decisions i millorar les estratègies de prevenció de violències contra les dones mitjançant eines com el Pla per la justícia de gènere i, d'altra banda, desplegar la Llei catalana LGTBI, proporcionar recursos a aquest col·lectiu i implementar un Pla d'eradicació de la LGTBfòbia.
- E) Adaptar les polítiques de la ciutat a les necessitats segons els *cicles de vida*, responant als valors d'igualtat i reforçament de l'autonomia personal. S'incidirà en polítiques per afrontar la solitud que viuen sobretot les persones grans i, d'altra banda, es prendran mesures per tal que els joves participin en la vida pública i disminueixin les dificultats que es troben per aconseguir emancipar-se.
- F) *Dret a un habitatge digne*, entorn de quatre línies de treball: promoure la funció social de l'habitatge i del sòl establint sancions i mesures per reduir el nombre d'habitatges buits; polítiques que facin front a les situacions d'infrahabitatge aplicant la Llei 24/2015; promocionar l'habitatge social ampliant el parc de pisos en règim de lloguer social i el nombre d'habitatges cooperatius, i finalment, facilitar la rehabilitació dels edificis i dels interiors dels habitatges per adaptar-los a les necessitats dels seus habitants.
- G) *Sanitat i salut*, reforçant la sanitat pública universal, equitativa i de qualitat amb estratègies de sensibilització i informació sobre salut sexual i reproductiva i patologies que incloguin les mentals; ampliar els equipaments sanitaris per garantir l'accés a tota la població i reduir les externalitzacions i privatitzacions dels serveis sanitaris.
- H) *Migració, interculturalitat*. Amb més d'un 16% de població estrangera, cal potenciar el model de convivència intercultural de la ciutat i acabar amb la discriminació. Es vol facilitar l'empadronament i potenciar el reagrupament familiar i, d'altra banda, incloure el valor de la interculturalitat en l'educació, crear el pla de lluita contra la islamofòbia, implementar l'estratègia *antirumors* i promoure la participació de la població gitana en tots els àmbits de la ciutat.
- I) *Defensa i protecció dels drets humans* davant la violació d'aquests a escala individual, però també des de les administracions públiques a través de la visibilitat, el diàleg i la protecció.

- J) Promoure la *cultura* a la ciutat mitjançant el reforç d'equipaments com les biblioteques, els centres cívics, els museus o els centres d'exposicions i garantir-hi l'accés a tota la ciutadania redistribuint els recursos, impulsant el reequilibri territorial i relançant la participació ciutadana.
- K) Garantir l'accés i la pràctica de l'*esport* a tota la població, al marge de l'edat, gènere i condició. A més de garantir que els grans esdeveniments esportius siguin un catalitzador per incentivar i promoure la pràctica esportiva, es necessiten instal·lacions i espais esportius de qualitat implantats de forma equilibrada al territori i amb un teixit associatiu enfortit.
- L) *Convivència i seguretat*. Anticipar-se als processos de segregació i violència urbana articulant polítiques de cohesió social i territorial correlacionades amb les de seguretat i protecció ciutadana. Les polítiques de seguretat es fonamentaran en la proximitat, el territori i la transparència per detectar conflictes de convivència emergents i participar en la seva solució.

Eix 2. Una Barcelona amb una economia plural

- A) *Desenvolupament i economia de proximitat*, nou model socioeconòmic. Es basa en la sostenibilitat econòmica, social i ambiental, passant del paradigma del creixement econòmic al del desenvolupament socioeconòmic sostenible. Modernitzar els mercats municipals, impulsar la innovació tecnològica i les energies renovables, promoure l'emprenedoria col·lectiva i el consum de proximitat i reimpulsar la indústria local.
- B) Impulsar l'*economia cooperativa, social i solidària* (ECSS) donant-li visibilitat, facilitant la formació i els contactes i millorant les opcions de finançament.
- C) Un nou *lideratge públic* que aturi els processos de privatització, precarització i segregació que s'estan produint i per impulsar noves pràctiques econòmiques, socials i culturals més cooperatives i sostenibles. Els recursos públics són un bé comú i s'han de redistribuir de forma transparent, equitativa i justa. Les contractacions de béns, obres i serveis que adjudiquen les administracions són una eina clau en el repartiment d'oportunitats i cal fer-les accessibles a les PIMES i a l'ECSS.
- D) *Ocupació de qualitat* per garantir una vida digna. Per reduir el nivell d'atur registrat a la ciutat cal generar oportunitats d'ocupació de qualitat, especialment per als col·lectius més vulnerables.
- E) *Turisme sostenible*, que tracti de reduir els impactes negatius de les activitats turístiques i assegurí que els beneficis es reverteixen al conjunt de la ciutat; generar llocs de treball de qualitat que acabin amb la precarietat. En aquest apartat proposa recuperar el lideratge públic i ciutadà i definir el model de turisme.

Eix 3. Una Barcelona més humana i en transició ecològica

- A) *Medi ambient i espai públic*. La qualitat de l'aire i del confort acústic són els principals reptes, però es poden satisfer millorant la mobilitat. Cal reduir la contaminació i alhora crear espais públics més nets i agradables amb la millora de la gestió de la neteja i de les actuacions als parcs, platges, carrers i places.

- B) *Verd urbà i biodiversitat per millorar la qualitat de vida.* Considerem necessària una distribució més equitativa de les zones verdes, millorar les connexions de la ciutat amb l'entorn natural, garantir el benestar dels animals a la ciutat i conservar la biodiversitat. Aquesta estratègia també inclou la promoció dels horts urbans i un nou model del parc zoològic.
- C) *Urbanisme per als barris* que convergeixi amb la perspectiva metropolitana d'una gran ciutat. És per això que proposem més inversió als barris més desfavorits, remodelacions d'espais públics per guanyar espai per ampliar-los per a les persones –Marina, ronda de Dalt, plaça de les Glòries, Sagrera, Trinitat Vella, Can Batlló, Pere IV, etc.– i recuperar el teixit industrial.
- D) *Mobilitat sostenible*, amb l'objectiu de guanyar més espais per als vianants augmentant les zones de pacificació del trànsit; promovent l'ús de la bicicleta; garantint una mobilitat equitativa establint preus socials del transport, i avançant cap a un model de transport públic integral i sostenible amb projectes com la connexió de la xarxa de tramvia i millorant la seguretat viària.
- E) *Energia i canvi climàtic*, avançant cap el consum responsable i la prevenció, la reutilització i el reciclatge i impulsar una política metropolitana de tractament de residus coherent amb aquests principis. L'objectiu és augmentar la producció local d'energia renovable, reduir la generació de residus, avançar cap a la municipalització del recurs de l'aigua i estimular i implicar la ciutadania en el procés de sostenibilitat de la ciutat. Barcelona s'unirà al Compromís pel Clima mitjançant la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, s'incrementarà el nombre de vehicles elèctrics a la flota municipal i s'impulsaran mesures d'estalvi energètic i instal·lacions renovables municipals.

Eix 4. Una Barcelona participativa que garanteixi el bon govern

- A) *Govern transparent i rendició de comptes*, impulsant estratègies que estableixin relacions amb la ciutadania per fomentar la transparència, la participació, la responsabilitat i l'avaluació compartida.
- B) *Participació ciutadana* enfortida per la descentralització política. S'impulsaran espais de participació i de democràcia directa com ara referèndums, consultes i iniciatives ciutadanes.
- C) *Acció comunitària*, sobretot en l'àmbit dels barris als equipaments de proximitat. Per enfortir-los s'impulsaran pràctiques comunitàries com l'associacionisme.
- D) *Administració intel·ligent i inclusiva* per gestionar de manera intel·ligent els recursos disponibles i que interactui amb la ciutadania, per ajustar les seves actuacions a les necessitats reals. Alhora, l'equip de govern planteja una administració integral i transversal que cooperi amb la societat civil per reduir les desigualtats i l'exclusió social i aconseguir una ciutadania activa i una ciutat més cohesionada.
- E) *Eficiència i professionalitat* en un entorn en transformació. Per assolir-ho, l'Administració municipal incorporarà nous sistemes de gestió i de processos, d'especialització, d'autoritat i de coresponsabilitat. Un dels elements clau és millorar la qualitat de l'ocupació que genera la mateixa Administració municipal, de forma que s'incrementin els processos de promoció interna i es redueixi l'interinatge incrementant el personal fix i regulant els llocs directius, a més de buscar mecanismes per incrementar la participació del personal municipal.

Eix 5. Una Barcelona oberta i compromesa amb el món

- A) *Justícia global* –inclou aspectes com la defensa dels drets humans i la participació ciutadana– compatible amb la intenció de promoure la projecció exterior de la ciutat. La ciutat de Barcelona vol incidir en les polítiques supranacionals aportant-hi la perspectiva de justícia global i alhora convertir la ciutat en un referent en cooperació, educació per al desenvolupament, coherència social i justícia global.
- B) *Ciutat d'acollida* amb un model integral propi d'assistència i protecció: el Pla Barcelona Ciutat Refugi. Alhora incidirà políticament per exigir als estats i als organismes internacionals la resolució pacífica dels conflictes, reclamant un passatge segur per a les persones que busquen refugi a Europa, alhora que reivindica la participació, el finançament i l'autonomia municipal en les polítiques d'acollida.

4. Valoracions i propostes

4.1. De caràcter general

El CESB vol fer esment de l'esforç de l'Ajuntament per facilitar la participació de la ciutadania en la redacció del PAM per via presencial i digital. El procés ha possibilitat la recollida d'un ampli nombre de propostes de la ciutadania i de les entitats.

Tot i que la desigualtat és una idea general i a vegades abstracta, és l'arrel dels problemes que ha d'afrontar la ciutat; i l'equitat n'és la resposta. Aquests dos conceptes defineixen els reptes de la ciutat i la seva possible solució, i d'aquests dos conceptes se'n desprenen totes les actuacions proposades al PAM, un plantejament que el CESB comparteix plenament.

Quant al contingut del PAM, el CESB hi aporta les valoracions i recomanacions següents:

Es valora positivament que el PAM 2016-2019 proposi com a model una ciutat de drets i oportunitats així com la reducció de les desigualtats socials i territorials.

També fa una valoració positiva de la voluntat de l'Ajuntament de posar en pràctica estratègies per corregir els desequilibris territorials, sobretot a l'eix Besòs, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i els barris de muntanya de la ciutat.

A més de les inversions diferenciades segons les necessitats dels barris, també és positiu que els serveis socials tinguin una tarifació social per nivells de renda.

Es considera que per millorar l'eficàcia en la prestació dels serveis i la participació dels ciutadans caldria incloure com a línia estratègica la coordinació amb la resta de municipis metropolitans i enfortir el govern de l'AMB. Tal com s'indicava al *Dictamen sobre les repercussions socioeconòmiques de l'AMB* el 2008, donar-li més pes permetria augmentar la cohesió social, més protecció del medi ambient, una millor planificació territorial i una millora de la mobilitat i el transport; protegiria la base industrial existent i n'augmentaria la competitivitat gràcies a la innovació, i promouria la idea de Barcelona com a ciutat metropolitana.

Es valoren positivament els canvis estructurals perquè són necessaris per revertir la situació d'increment de les desigualtats a la ciutat. Per a les actuacions pal·liatives destinades a fer front a les situacions d'emergència social, el govern municipal ha creat un fons de contingència de 8,8 milions d'euros anuals, actuació que considerem molt necessària.

El CESB vol destacar el valor afegit de fomentar la participació ciutadana i promoure la presa de decisions compartida entre el poder polític i la ciutadania. Tot i l'acord amb aquesta estratègia de potenciar la participació ciutadana, el CESB considera que es fa poc esment al diàleg i a la necessitat d'acord i participació dels agents econòmics i socials de la ciutat. La proposta de transformació del model socioeconòmic de Barcelona que es desprèn del projecte necessita diàleg social, col·laboració i implicació d'aquests agents en la presa de decisions.

Tanmateix, constatem una manca de referència a les grans inversions públiques i d'infraestructures previstes. De totes maneres, el CESB considera imprescindible que en un document com el PAM, on es projecten els plans de la ciutat per al mandat, s'hi enumerin els projectes més rellevants d'inversions previstes, sobretot per les repercussions que tindran en l'activitat econòmica.

4.2. De caràcter específic

Bon viure i justícia social

Aquest objectiu conté les actuacions adreçades a garantir els drets socials i les polítiques d'inclusió dels col·lectius vulnerables. Considerem que la innovació en els àmbits de l'educació, l'economia i l'habitatge és imprescindible per avançar en el canvi del model socioeconòmic de la ciutat a llarg termini i fer-lo més sostenible, inclusiu i respectuós. Malgrat això, cal anar més enllà de l'anunci d'una voluntat i definir el com, el què, els objectius i amb qui. Aquesta és una matèria que s'ha de desenvolupar mitjançant el diàleg social i la coordinació amb tots els agents implicats.

Garantir l'accés a uns serveis socials –sanitat, educació i formació al llarg de la vida– de qualitat és fonamental per assegurar la igualtat d'oportunitats, corregir els desequilibris territorials i avançar en la cohesió social. En aquest apartat hem de fer constar que la qualitat dels sistemes sanitari i educatiu és un factor determinant per a l'atracció de talent i la competitivitat del sistema productiu.

Compartim l'objectiu de desenvolupar polítiques específiques adreçades a millorar la situació dels col·lectius més vulnerables. Cal fer front a la manca d'oportunitats laborals, de formació i d'habitatge que pateix el jovent i que prolonga la seva dependència, com també al problema de solitud de la gent gran.

Incloure una línia estratègica de cicles de vida on són presents etapes com la infància, l'adolescència, l'emancipació o la tercera edat enforteix la idea d'inclusió. Considerem que aquesta idea de transversalitat en el disseny de les polítiques municipals és un enfocament innovador que té en compte les necessitats de les persones en cadascuna de les etapes de la seva vida.

L'habitatge és alhora un dret i una forma d'ocupació que en una ciutat compacta com Barcelona obliga a cercar estratègies que permetin construir nous habitatges i establir mesures que redueixin el parc d'habitatges buits. El CESB valora positivament aquesta línia estratègica ja que garanteix l'accés a un habitatge assequible sense incrementar les necessitats de sòl per a noves construccions. També considerem positiva la proposta d'intensificar la rehabilitació del parc d'habitatges de la ciutat, ja que a més de garantir un habitatge digne afavorirà la recuperació econòmica i la creació de llocs de treball.

El CESB també valora positivament la inclusió i el foment de la no-discriminació a persones immigrants i el col·lectiu gitano promovent la participació en els processos de decisió i facilitant-los l'accés als serveis socials i als processos de regularització.

Ocupació i economia plural

En nombrosos informes i dictàmens, el CESB ha assenyalat la importància de l'ocupació de qualitat per al manteniment i la millora de la cohesió social i per al desenvolupament i competitivitat del teixit productiu. Així doncs, valorem positivament la inclusió d'aquest objectiu en el PAM. Però, a més de facilitar i impulsar la creació de noves activitats i ocupació, cal fer front a l'increment de la població aturada com a conseqüència de la crisi, i especialment a l'atur de llarga i molt llarga durada, per la qual cosa considerem que el pla de xoc posat en marxa per l'Ajuntament de Barcelona és una mesura necessària per evitar l'exclusió social de les persones amb més dificultats d'inserció laboral.

Juntament amb les polítiques d'impuls, creació i atracció de noves activitats econòmiques, s'han de dissenyar i implementar mesures per al manteniment dels anomenats sectors industrials madurs, reforçant el paper dels polígons industrials urbans i tenint en compte que les condicions laborals que ofereix aquest sector se situen entre les de més qualitat.

És evident que el model econòmic, i amb ell el model de producció industrial, està immers arreu en un canvi i una transformació profunda, en el qual guanyen pes les activitats intenses en l'ús del coneixement i sostenibles econòmicament i mediambientalment. El PAM, juntament amb l'enfortiment del teixit empresarial, proposa impulsar l'anomenada economia verda i circular, així com l'economia cooperativa i solidària. Considerem que s'haurien d'incloure mesures que facilitessin la col·laboració entre tots aquests sectors per impulsar i promoure la innovació social i la competitivitat.

Un cop més hem d'assenyalar que la implementació d'aquestes mesures s'ha de fer amb la participació dels agents econòmics i socials en els àmbits de les seves competències i funcions, sense obviar la de les entitats ciutadanes i veïnals en allò que les afecta.

Amb referència al sector turístic, atès el seu pes en el PIB i en l'ocupació de Barcelona, el CESB exposarà el seu parer i les seves propostes en un proper dictamen.

Transició ecològica, mobilitat i urbanisme

És obvi que la contaminació atmosfèrica és un dels problemes més greus de la societat contemporània pels efectes que exerceix en la salut de les persones i el canvi climàtic. A Barcelona, la principal font d'emissió de contaminants, un 76%, és el trànsit. Amb aquestes dues premisses com a punt de partida, el PAM proposa diverses mesures adreçades a aconseguir una mobilitat sostenible basada en la reducció de l'ús dels vehicles privats i l'ampliació i millora de la xarxa de transport públic.

Considerem que, tot i les repercussions positives que aquestes mesures poden tenir, el seu abast no es pot reduir a l'àmbit urbà, ja que quasi el 40% dels desplaçaments es produeixen entre els municipis metropolitans, per la qual cosa s'hauria de posar en marxa un pla integral de mobilitat metropolitana que considerés l'ampliació de la xarxa de rodalies i del transport de mercaderies per ferrocarril, entre d'altres actuacions, així com mesures per incentivar l'ús del vehicle elèctric.

També s'ha de tenir en compte l'increment del trànsit portuari i les seves repercussions en la qualitat de l'aire de la ciutat. Creiem necessària la instal·lació d'una xarxa elèctrica que permeti que els vaixells, un cop han atracat, puguin parar els motors de combustió.

A més de les actuacions directes per minvar l'emissió de contaminants, cal incidir en la cultura ciutadana per afavorir el consum responsable, l'estalvi energètic i la reducció de residus. També caldria incentivar la instal·lació de plaques fotovoltaïques mitjançant subvencions i/o bonificacions, atès que juntament amb els beneficis mediambientals afavoririen el desenvolupament de noves activitats i ocupació.

L'altre element considerat en aquest objectiu del PAM és l'increment del verd urbà i la biodiversitat. En aquest apartat hem d'assenyalar que són actuacions amb incidència directa en la qualitat de vida de les persones, tal com afirmen nombrosos estudis sobre la influència del verd i de la natura en l'estat d'ànim de les persones.

Finalment, el CESB valora positivament pel que fa a aquest objectiu la prioritització dels equipaments als barris més desfavorits, ja que considerem que són fonamentals per millorar la convivència i la cohesió social, tot i assenyalant que s'han de dotar de continguts relacionats amb les necessitats de les persones i els col·lectius del seu àmbit d'actuació.

Bon govern

D'un temps ençà, a la nostra societat s'ha produït un desencís de la ciutadania amb relació a l'acció política i de govern, menys accentuat a mesura que l'administració és més propera al ciutadà. En aquest context, considerem que cal aprofundir en els processos de participació de la ciutadania i de les entitats de la societat civil organitzada distingint el vessant de participació ciutadana del de participació dels organismes de representació d'interessos generals.

Observem que, si bé es dinamitzen els processos de participació ciutadana, hi ha una manca de reconeixement i de referències explícites al paper del diàleg i la concertació social per desenvolupar les matèries pròpies dels agents socials i econòmics.

En aquesta línia de treball, la transparència i l'avaluació de les polítiques públiques i la rendició de comptes són instruments necessaris per aconseguir una implicació més gran de la societat en els assumptes públics i en la definició de les polítiques que han de desenvolupar els governs.

Projecció exterior

Projectar i donar a conèixer Barcelona al món és un objectiu fonamental per tal que la ciutat esdevingui un referent i un pol d'atracció de talent i noves activitats econòmiques i inversions internacionals.

Complementar i enfortir les xarxes internacionals de promoció econòmica incloent-hi el valor de la justícia social i de la defensa dels drets humans contribueix a millorar el posicionament de Barcelona entre les ciutats més atractives i segures.

Barcelona 23 de juny de 2016

José A. Fernández Manrique
Secretari General

Vist-i-plau
Vicenç Tarrats i Masó
President en funcions